Lê Tây Sơn - Hoa Kỳ: Quyền phá thai sẽ không còn được Hiến pháp liên bang bảo vệ?

04/5/2022

Những người “Pro-choice” và những người chống phá thai tranh cãi dữ dội trước Tối Cao Pháp Viện ngày 3 Tháng Năm 2022 (ảnh: Anna Moneymaker/Getty Images)

Dự thảo ý kiến của Tối cao Pháp viện về Quyết định “Roe v. Wade” (trong đó xem quyền phá thai là quyền được bảo vệ bởi Hiến pháp liên bang) theo hướng hủy bỏ Quyết định vừa được tờ Politico lộ mật đã tạo ra cú sốc lớn. Tỷ số 5/4 thẩm phán gần như chắc chắn dự thảo sẽ được thông qua. Thượng viện không thể đạt được số phiếu 60/100 để giữ lại “Roe v. Wade” cho dù Hạ viện có đồng ý với tỷ số quá bán.

Lộ mật từ một nơi “bậc thầy” về giữ bí mật!

Trong một vụ vi phạm nghiêm trọng tính bảo mật của Tối cao Pháp viện, tờ Politico đã có được cái mà họ gọi là “bản dự thảo ý kiến của đa số thẩm phán” do thẩm phán bảo thủ Samuel Alito soạn thảo với mục tiêu hủy bỏ quyết định “Roe v. Wade” đã tồn tại rất lâu.

Theo Politico, dự thảo sơ khởi được lưu hành nội bộ từ đầu Tháng Hai. Dự thảo cuối cùng chưa hoàn thành và số phiếu ủng hộ cũng như ngôn ngữ sử dụng có thể thay đổi trước khi công bố chính thức, dự tính ít nhất đến cuối Tháng Sáu. Hiện tính xác thực của tài liệu chưa được xác minh độc lập dù Politico khẳng định dự thảo là bản thật.

Người phát ngôn của Tối cao Pháp viện từ chối trả lời câu hỏi của truyền thông dù các tờ báo lớn đều đưa tin vụ rò rỉ có một không hai này. Theo dự thảo, Tối cao Pháp viện sẽ hủy bỏ quyết định "Roe v. Wade" xem phá thai là quyền được Hiến pháp liên bang bảo vệ, và người mẹ có quyền phá thai trước khi thai nhi được khoảng 23 tuần, lúc đã có thể sống bên ngoài tử cung.

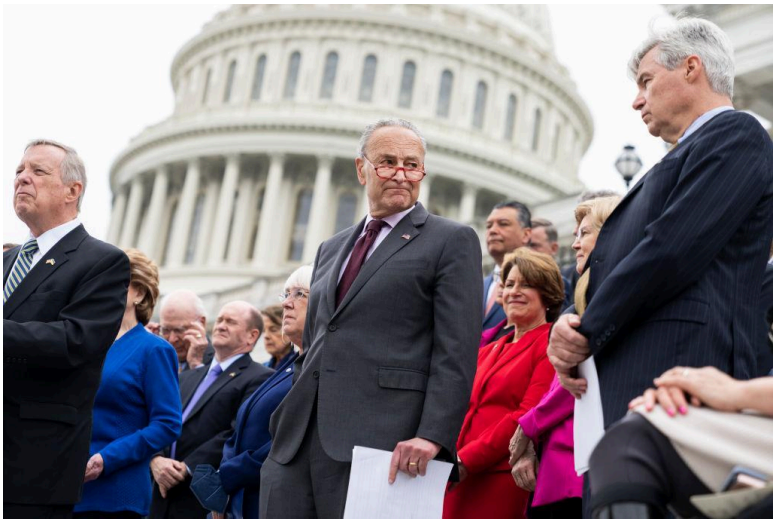

Những nghị sĩ Dân chủ nói chuyện với truyền thông sau vụ rò rỉ dự thảo liên quan Roe v. Wade; Washington DC ngày 3 Tháng Năm 2022 (ảnh: Tom Williams/CQ-Roll Call, Inc via Getty Images)

Có vẻ như năm thẩm phán xu hướng Cộng hòa (ngoài Alito còn Clarence Thomas, Neil Gorsuch, Brett Kavanaugh và Amy Coney Barrett) sẽ bỏ phiếu hủy bỏ "Roe v. Wade". Chánh án Cộng hòa John Roberts nhưng theo xu hướng trung dung không muốn hủy bỏ hòan toàn quyết định (ông nghiêng về luật Mississippi cấm phá thai sau 15 tuần tuổi), còn ba thẩm phán Dân chủ theo chủ nghĩa tự do chống lại. Một đám đông chống ý kiến dự thảo đã tụ tập bên ngoài Tối cao Pháp viện vào tối Thứ Hai 2 Tháng Năm để an ủi nhau và định hướng phải làm gì tiếp theo. Họ hô vang những khẩu hiệu: "Samuel Alito phải ra đi! Chúng ta sẽ không quay lại. Quyền phá thai đang bị tấn công, chúng ta phải đánh trả!".

Việc Politico có trong tay bản dự thảo ý kiến là điều chưa từng thấy bởi các tiêu chuẩn giữ bí mật của Tối cao Pháp viện. Các cuộc thảo luận nội bộ giữa các thẩm phán khi dự thảo ý kiến tiếp tục được bổ sung và các vòng bỏ phiếu đang được xúc tiến là một trong những bí mật được giữ kín nhất ở Washington. Steve Vladeck, nhà phân tích Tối cao Pháp viện và là giáo sư tại Trường Luật Đại học Texas, nhận định: "Dự thảo lộ ra đã gây sửng sốt vì Tối cao Pháp viện cơ quan quan trọng bậc nhất. Đây là cú sốc đối với nền chính trị Hiến pháp của chúng ta. Chưa bao giờ có một vụ rò rỉ như thế, một trận động đất thực sự ở cả việc lộ mật lẫn nội dung bản dự thảo".

Sẽ trở về các tiểu bang

Washington Post cho biết, trong dự thảo ý kiến, Alito viết: “Roe v Wade phải thay đổi. Hiến pháp không đề cập đến việc phá thai và không có quyền nào như vậy được bảo vệ, dù là hiểu ngầm, bởi bất kỳ điều khoản nào trong Hiến pháp”. Theo ông, “Roe v Wade” đã “sai lầm nghiêm trọng ngay từ đầu, lập luận đặc biệt yếu kém và quyết định đã gây ra hậu quả tai hại”. Ông nhấn mạnh: “Đã đến lúc trả lại vấn đề phá thai cho các đại biểu của nhân dân. Đó là điều Hiến pháp và nhà nước pháp quyền yêu cầu”.

Nếu “Roe v Wade” bị lật đổ, quyết định về phá thai sẽ được giao cho từng bang, và hầu như chắc chắn vẫn sẽ được áp dụng ở các bang Dân chủ, trong khi các bang Cộng hòa sẽ có sự điều chỉnh hoặc cấm phá thai hòan toàn.

Việc ủng hộ hoặc chống phá thai đang trở thành sự kiện chính trị ồn ào khắp nước Mỹ (ảnh: Kevin Dietsch/Getty Images)

“Xin nói rõ: Đây chỉ là một dự thảo ý kiến. Chưa phải là quyết định cuối cùng. Phá thai vẫn còn là quyền của bạn, và nó vẫn hợp pháp cho đến thời điểm này” – hội kế hoạch hóa gia đình Planned Parenthood lưu ý trong một tweet sau tiết lộ của Politico. Cựu Tổng thống Donald Trump khi tranh cử năm 2016 đã hứa sẽ bổ nhiệm các thẩm phán Tối cao Pháp viện để lật đổ “Roe v Wade”. Ông Kavanaugh-Cộng hòa thay thế thẩm phán Dân chủ Anthony Kennedy, một người ủng hộ quyền phá thai. Barrett-Cộng hòa thay thế cố thẩm phán Dân chủ Ruth Bader Ginsburg, nhà đấu tranh cho quyền phá thai.

Được ca ngợi bởi những người ủng hộ quyền phá thai và bị phía kia phản đối, “Roe v Wade” ra đời năm 1973 và được tái khẳng định vào năm 1992. Theo một cuộc thăm dò do SSRS thực hiện vào Tháng Một, hầu hết người Mỹ phản đối việc lật đổ “Roe v Wade” và đa số cho biết nếu “Roe v Wade” cấp liên bang bị lật đổ, họ muốn thấy tiểu bang của họ thông qua luật phá thai dễ dàng hơn. Chỉ 30% người Mỹ muốn Tối cao Pháp viện hủy bỏ hoàn toàn “Roe vs. Wade”. 69% phản đối.

Những người chống phá thai tại Indiana (ảnh: Jeremy Hogan/SOPA Images/LightRocket via Getty Images)
Indiana lawmakers are considering a law that would make it a felony to coerce a pregnant woman into having an abortion. The Supreme Court of the United States is also expected to hear cases that could overturn Roe v.s. Wade, a 1973 ruling that made abortion legal under the U.S. Constitution. (Photo by Jeremy Hogan/SOPA Images/LightRocket via Getty Images)

Đảng Dân chủ lo lắng

Theo Viện Guttmacher đấu tranh cho quyền phá thai, nếu “Roe vs. Wade” bị hủy bỏ hoặc bị làm suy yếu về cơ bản, 21 tiểu bang đã có luật hoặc sửa đổi Hiến pháp để dễ thông qua luật cấm phá thai. Thêm năm tiểu bang cũng cấm phá thai nếu không có sự bảo vệ của liên bang bằng “Roe vs. Wade”. Tính đến Tháng Tư 2022 đã có 536 quyết định hạn chế phá thai được ban hành ở 42 tiểu bang.

Một số ứng cử viên đảng Dân chủ tại Thượng viện kêu gọi Quốc hội sớm thông qua luật bảo vệ quyền phá thai. “Các đảng viên Dân chủ cần phải hành động ngay bây giờ để duy trì ‘Roe vs. Wade’ và quyền tự do sinh sản” –

ứng viên Dân chủ Thượng viện Sarah Godlewski ở tiểu bang Wisconsin viết trên Twitter – Cuộc chiến này rất khẩn cấp".

Nhưng cuộc vận động của các ứng cử viên đảng Dân chủ có khả năng thất bại, trừ khi có 10 thượng nghị sĩ Cộng hòa chuyển phe ủng hộ để từ tỷ số hòa 50-50 tăng lên 60/40 tại Thượng viện theo yêu cầu cho hầu hết dự luật mới. Kỳ vọng này là không tưởng. Dĩ nhiên, Thượng nghị sĩ Dân chủ Joe Manchin tiểu bang West Virginia và Thượng nghị sĩ Dân chủ Kyrsten Sinema tiểu bang Arizona không ngả về phía Cộng hòa như từng xảy ra với dự luật Bảo vệ Sức khỏe Phụ nữ đã được Hạ viện thông qua để duy trì quyền phá thai.

Chủ tịch Hạ viện Nancy Pelosi và Lãnh đạo Đa số Thượng viện Chuck Schumer cho biết việc lật đổ Roe sẽ là "hạn chế lớn nhất các quyền của người dân Mỹ trong 50 năm qua, không chỉ đối với phụ nữ. Một số Thẩm phán bảo thủ đã xé toạc Hiến pháp và làm ô uế danh tiếng của Tối cao Pháp viện".

https://saigonnhonews.com